Үлкен қаладағы өмір

АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ ҚОҒАМДЫҚ КЕҢЕСІНІҢ ОНЛАЙН ДАЙДЖЕСТ

ALMATY LIFE

#1, тамыз 2025

КӨКТӨБЕ

ТЕЛЕБАШНЯ В ЦИФРАХ:
ИНТЕРЕСНЫЕ ФАКТЫ

ВСТРЕЧА
ПРЕЗИДЕНТА ТОКАЕВА К.К.
И ГЕНСЕКРЕТАРЯ ООН
А. ГУТЕРРИША
В АЛМАТЫ

АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНЫҢ ӘКІМІ
ДАРХАН САТЫБАЛДЫНЫҢ
КАДРЛЫҚ ТАҒАЙЫНДАУЛАРЫ

ӘКЕЖАН КЕҢЕСОВ

АЛМАТЫ
ШЕКСІЗ МҮМКІНДІКТЕР
МЕКЕНІ

ЭКСПЕРТНОЕ МНЕНИЕ:
БОГДАН ДЖЕПКА
ГОРЫ - ЭТО ПРОСТРАНСТВО ТИШИНЫ, ВОССТАНОВЛЕНИЯ
И ВОЗВРАЩЕНИЯ К СЕБЕ

almatykenes.kz
almaty.kenes
almatykenes

IV созыв Общественного совета г. Алматы

Председатель
ХАСЕНОВ Махамбет Кабдулкаирович

39 общественников

3 представителя госорганов

28 мужчин

14 женщин

70% обновленный состав

44 г. средний возраст

бизнес и квазисектор	15
производственники и представители рабочих проф.	5
здравоохранение	2
гражданский сектор	13
гос.служащие и должностные лица	3
образование	3
члены национального курултая	2

этнический состав

казахи	34
русские	2
уйгуры	2
другие	4

люди с особыми потребностями **2**

кандасы **2**

6 комиссий

Комиссия №1 по экономике, финансам, активам, развитию государственного управления, общественной и сейсмической безопасности, цифровизации и АО "Центр развития города Алматы", районные акиматы

Комиссия №2 по строительству, архитектуре, урбанистике, земельным отношениям и развитию общественных пространств

Комиссия №3 по коммунальной инфраструктуре, энергетике, водоснабжению и городской мобильности

Комиссия №4 по экономике, предпринимательству, инвестициям, туризму и экологии

Комиссия №5 по общественному развитию, культуре , спорту, религии и молодежи

Комиссия №6 по здравоохранению, образованию и занятости

В Алматы состоялось значимое событие, новость о котором облетела весь мир. Генеральный секретарь ООН Антониу Гутерриш не смотря на свой плотный график перед 80-й сессией Генеральной Ассамблеи ООН, запланированной на 9 сентября 2025 года, принял приглашение Президента РК Касым-Жомарта Токаева и посетил Южную столицу.

В ходе встречи состоялись переговоры, в рамках которых Президент Касым-Жомарт Токаев поблагодарил Генерального секретаря за визит в Казахстан. Он отметил, что приезд высокого гостя, несмотря на его насыщенный график в преддверии 80-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН в Нью-Йорке, имеет особое значение для нашей страны и свидетельствует о приверженности ООН повестке устойчивого развития.

По словам Касым-Жомарта Токаева, открытие первого в Центральной Азии Центра по целям устойчивого развития является важным достижением для всего региона.

– От себя лично и от имени народа Казахстана я выражаю искреннюю благодарность Вам и Вашей команде за неизменную поддержку этой инициативы. Я также высоко оцениваю Вашу своевременную и дальновидную инициативу UN80. Казахстан полностью поддерживает Ваши усилия по реформированию ООН и разделяет Ваши приоритеты. В этой связи я вновь подтверждаю непоколебимую приверженность Казахстана основополагающим принципам мультилатерализма, дипломатии и сотрудничества, которые лежат в основе деятельности Организации Объединенных Наций, – сказал Президент.

Антониу Гутерриш высказал признательность за теплый прием и отметил вклад Казахстана в укрепление международного сотрудничества и продвижение целей устойчивого развития.

– Казахстан является символом мира, символом диалога, мостом между народами, честным посредником во многих ситуациях. Начало этому положило историческое решение отказаться от ядерного оружия несколько десятилетий назад — это поистине выдающийся пример для всего мира. В то время, когда говорят о столкновении цивилизаций, Казахстан на собственном примере, и это убедительно демонстрируют Ваши инициативы, доказывает, что диалог и сотрудничество между представителями разных религий и культур возможны. Вы всегда были центром, несущим миру послание о единстве и сближении людей, – отметил Генеральный секретарь. В завершение своей речи Генеральный секретарь высоко оценил внутриполитический курс Казахстана и его внешнюю политику.

Участники встречи обсудили перспективы деятельности Регионального центра ООН по целям устойчивого развития для Центральной Азии и Афганистана, вопросы реформирования Организации Объединенных Наций, международную и региональную повестку, другие актуальные темы. Также Глава государства и Генеральный секретарь ООН приняли участие в церемонии подписания Соглашения между Правительством Казахстана и ООН о создании Регионального центра ООН по целям в области устойчивого развития для Центральной Азии и Афганистана.

Глава государства и Генеральный секретарь ООН приняли участие в церемонии подписания Соглашения между Правительством Казахстана и ООН о создании Регионального центра ООН по целям в области устойчивого развития для Центральной Азии и Афганистана.

Экспертное мнение членов Общественного совета г. Алматы

Каиржан АБДЫХАЛЫКОВ

Это первый случай, когда Генеральный секретарь лично приезжает открыть такого рода Региональный центр, который будет постоянно базироваться в Алматы. Как мы помним, открытию центра способствовала инициатива нашего Президента Касым-Жомарта Токаева, направленная на продвижение и популяризацию процессов реализации Целей устойчивого развития для пяти стран Центральной Азии и Афганистана, что является крайне важным событием. Так как на данном этапе на мировой повестке стоят задачи реализации и локализации ЦУР в различных регионах и странах, эти цели выступают в качестве определённого плана, для достижения которого каждой стране и каждому региону необходимо выработать конкретные задачи и индикаторы. Именно этим будет заниматься Региональный Центр в рамках популяризации и продвижения идеологии Целей устойчивого развития.

Цели устойчивого развития были приняты в 2015 году, и с тех пор мир приобрёл новые черты – это фактически новый вид глобализации. В отличие от прежних форм, которые могли ущемлять развивающиеся страны, новая глобализация основывается на равноправии и человекоцентричности, что именно и отражают Цели устойчивого развития. Очень важно, чтобы принципы гуманизма и уважения к человеку и природе получили широкое распространение во всех уголках мира, включая Центральную Азию и Афганистан. Визит Генерального секретаря ООН особенно значим тем, что подчёркивает важную роль Казахстана в регионе в вопросах реализации ЦУР.

То, что состоялось в Алматы, на самом деле считается большим историческим событием. Это не только авторитет нашей Республики на Международной арене, это решение вопросов на высоком Международном уровне. Не просто так вдвоем они посетили новый Региональный центр ООН по Целям устойчивого развития в Алматы. Для чего этот центр в Алматы и в чем его задача. Казахстан является сердцем Центральной Азии, и открывшийся центр будет работать на благо стран ЦА и Афганистана, продвигая на первый план идеи устойчивого развития, экологии, образования и благополучия. Заниматься вопросами экологии региона в партнерстве с ООН, ускорит результаты и выведет решение вопроса на новый уровень, в связи с чем в этот день была озвучена инициатива о том, что Казахстан проведет Региональный экологический саммит в Астане в апреле 2026 года в партнерстве с агентствами ООН. Ну а само подписание Соглашения подчеркивает серьезность намерений к поставленным задачам перед Региональным центром ООН по Целям устойчивого развития в Центральной Азии и Афганестане.

Рустам КАЙРЫЕВ

Насколько Алматы, как самый молодежный город Республики, готов обеспечить досуг молодежи и выполнить ее потребности, особенно к предстоящему учебному сезону. Помимо общежитий ВУЗов, где город из года в год повышает количество койко-мест, есть такое понятие, как организовать занятость молодежи, в связи с чем открыты разные молодежные программы, среди которых Молодежные Комьюнити-центры, расположенные во всех восьми районах города. ?

Комиссией № 5 по общественному развитию, культуре, спорту, религии и молодежи Общественного совета г. Алматы организован мониторинг Молодежных Комьюнити-центров, на эффективность реализации программ по занятости и досугу молодежи, а также доступности инклюзивной инфраструктуры.

В мониторинге приняли участие следующие члены Общественного совета г. Алматы Махамбет Хасенов, Марлен Рысбеков, Рустам Кайрыев, Акежан Кенесов, Богдан Джепка, Каиржан Абдыхалыков, Думан Капасов, Совет Сеитов, Дидарбек Дідәбек, а также члены молодежных общественных организаций.

Членами мониторнига было посещено 9 Комьюнити-центров во всех 8 районнах города Алматы. Центры открыты Управлением молодежной политики г. Алматы, за каждым Комьюнити-центром закреплена молодежная организация, что создает разные творческие подходы в работе центров, при этом достигая общие поставленные цели, получился довольно интересный подход к реализации занятости молодежи, таким образом, у каждого центра свой индивидуальный подход в деятельности и огромный полет творческой фантазии, что сегодня является актуальным для молодежных программ. Работают открытые и инклюзивные пространства, направленные на личностное развитие, социализацию, карьерную поддержку и досуговую активность молодёжи.

На сегодняшний день Комьюнити-центры предлагают широкий спектр бесплатных услуг: карьерное и профориентационное консультирование, краткосрочные курсы по актуальным специальностям, психологическую и юридическую помощь, клубные занятия, коворкинг, мероприятия по soft skills, экологические и волонтёрские акции. Пространства оснащены зонами отдыха, коворкинг зонами, залами для мастер-классов, творческими и звукозаписывающими студиями, тик ток и медиа зонами. Пространства стали притяжением молодежи и созданием молодежных клубов по интересам.

С начала 2025 года центрами было охвачено более 375 000 молодых людей. Проведено свыше 1500 мероприятий, включая лекции, тренинги, креативные вечера, эко-акции, турниры и

интеллектуальные игры. Активно реализуется карточка молодёжной активности «Activity Boom», которая позволяет молодёжи участвовать в мероприятиях, накапливать баллы и обменивать их на призы. По данной программе зарегистрировано 972 активных участника.

Центры тесно интегрированы с цифровыми платформами:

- Jasalmaty.kz — для регистрации, доступа к мероприятиям и услугам;
- JobFair365 — создание и распространение резюме, отклик на вакансии, сопровождение трудоустройства;
- SkillBridge — онлайн-обучение востребованным специальностям с последующей сертификацией.

Одно из главных направлений работы центра, это взаимодействие с молодёжью категории NEET (неработающей и не обучающейся). На сегодняшний день зарегистрировано 27 000 NEET-молодых людей. Из них в Комьюнити-центрах прошли обучение 2307 чел, 1854 были трудоустроены, около 600 проходят стажировку. Консультации получили свыше 8000 человек, включая 3718 по трудоустройству, 2023 — по обучению, 2278 — с психологом (имеются случаи нескольких предотвращений суицидов) и более 300 — с юристом. Совместно с Отбасы банком проходят консультации по приобретению жилья в рамках молодежных программ.

Активно Комьюнити-центры вовлекают молодежь города в экологические инициативы и исполняют роль районных эко-хабов. В рамках движения «Эко-рейнджеры» реализуются экологические проекты, активно внедряются экологические форматы просвещения через искусство и творчество. В каждом центре установлены фандоматы по сбору вторсырья, что хорошо вовлекает жителей района на сдачу для переработки банок и бутылок. Активно привлекаются молодые жители района к субботникам и посадкам деревьев, каждый Комьюнити-центр взял под свою опеку несколько скверов, набережных рек, по подсчетам, при участии молодежи города, которую объединяют центры, посажено около 40 тыс деревьев под эгидой Республиканской акции «Таза Қазақстан».

В центрах на бесплатной основе преподаются языки, курсы проходят по казахскому, английскому, корейскому, итальянскому, имеется даже первый в Казахстане клуб обучения с английского на казахский язык, также курсы гидов-переводчиков, курсы по продажам, мобилографии, дизайну, прикладному искусству, финансовой грамотности, анимации, речевому и художественному мастерству, вокалу, IT-курсы.

Работают книжные клубы, функционируют библиотеки семейного чтения, школы по освоению Тик-Тока, что сегодня является трендом у молодежи с возможностью дополнительного заработка, проводятся акустические вечера, кинопоказы, интеллектуальные игры.

Каждый центр имеет собственные проекты, к примеру «Парк языков», «Мен жас кезімде», «Жақынына көмектес», «Рахмет жар ана», «Молодежь Казахстана – Амбассадор креатива», «Мурал вместо наркорекламы», «Job Teambuilding», «Қайраткер», «Mama time» и многие другие, которые активно привлекают категорию молодых жителей районов по разным социальным направлениям и сферам деятельности.

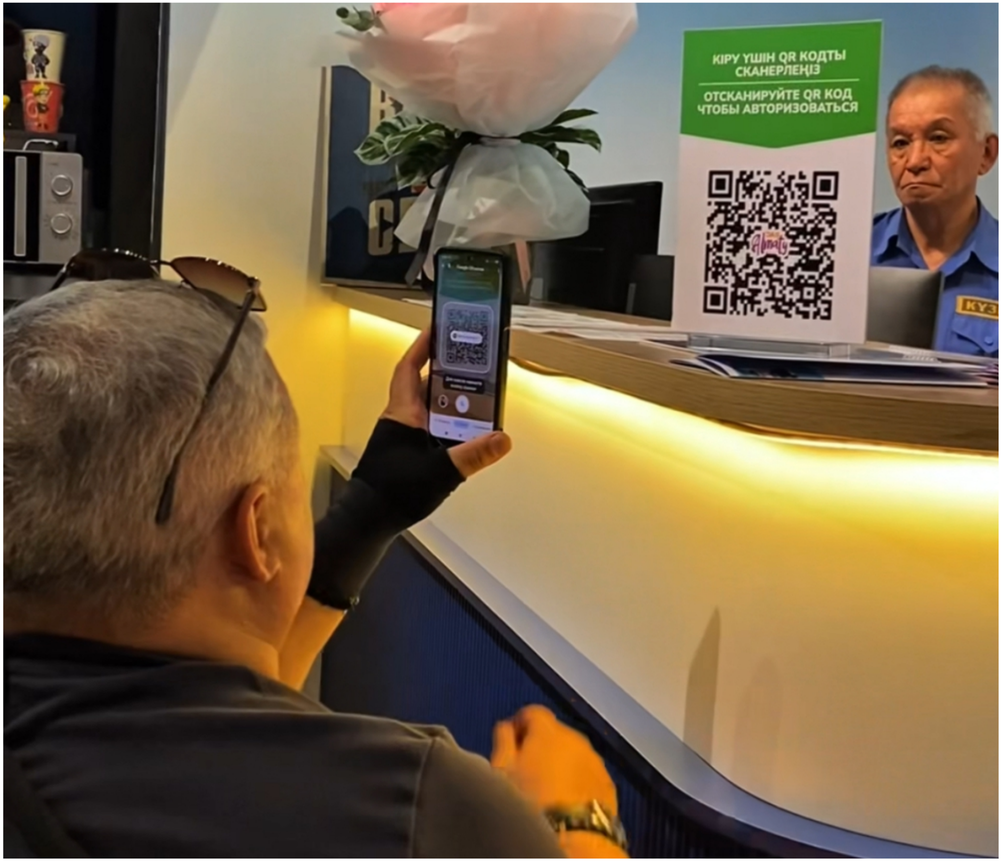

Комьюнити-центры работают ежедневно без выходных с 10:00 до 23:00, оснащены зонами самообслуживания, бесплатным wi-fi, компьютерами и принтерами, кухонными зонами, с возможностью для молодежи провести личные, рабочие, творческие, деловые встречи. Для желающих провести бесплатные тренинги для развития молодежи, доступны коворкинг зоны со всеми необходимыми удобствами для реализации. Строго ограничена любая коммерческая деятельность.

Итоги мониторинга показали высокую востребованность Комьюнити-центров у молодежи. Пространства помогают трудоустроиться, получить новые навыки, найти единомышленников, реализовать идеи и комфортно проводить свободное время. В трех районах уже открыты по два центра, и до конца года планируется открытие дополнительных. Учитывая спрос, рекомендовано в будущем расширить сеть до трёх центров на район.

В то же время мониторинг выявил необходимость улучшения инклюзивной инфраструктуры - пандусов, кнопок вызова, туалетных кабин. Также рекомендовано активнее взаимодействовать с вузами, школами и медучреждениями для распространения информации о центрах, усилить продвижение в медиа и через социальные сети.

Комьюнити-центры стали важной составляющей городской молодежной политики, формируя новое поколение активных, образованных и творчески развитых граждан.

Контакты для информации:

1. Ауэзовский район: +7 707 556 7861;
2. Алатауский район: +7 707 168 1028;
3. Медеуский район: +7 747 1443024;
4. Жетысуский район: +7 708 334 4539;
5. Турксибский район: +7 708 390 1363;
6. Алмалинский район: +7 777 122 8901;
7. Наурызбайский район: +7 707 663 6949;
8. Бостандыкский район: +7 775 583 8015;
9. Медеуский район 2: +7 707 7978855.

Адреса Молодежных Комьюнити - центров для посещения:

- **Ауезовский район – мкр. Мамыр-1, 26/1;**
- **Алатауский район – мкр. Саялы, 71;**
- **Медеуский район – пр. Назарбаева, 36;**
- **Жетысуский район – ул. Боткина, 20;**
- **Турксибский район – мкр. Жас-Канат, 49А;**
- **Алмалинский район – ул. Байтурсынова, 22/1;**
- **Наурызбайский район – мкр. Шугыла, 343/7;**
- **Бостандыкский район – пр. Абая, 164/6;**
- **Медеуский район 2 – ул. Халлиулина 140\5.**

ALMATY LIFE

шығарылым қонағы

Алматы қаласы қоғамдық кеңес мүшесі және ғылыми және қоғамдық салада белсенді қызмет атқарып жүрген жас ғалым. Қазіргі уақытта ол ҚазҰУ 3 курс докторанты ретінде ғылыми ізденістерін жалғастырып келеді. Диссертациялық зерттеу тақырыбы – ғаламтордағы әлеуметтік желілердің Қазақстандық жастардың саяси санасын қалыптастыру құралы ретіндегі ықпалы.

Сонымен қатар, Жетісу комьюнити 2 орталығының стейкхолдері ретінде жастармен жұмыс, азаматтық белсенділік және қоғамдық бастамаларды дамыту бағытында жұмыстар жүргізуде. 2024 жылдан бастап жастардың құқықтық сауаттылығын арттыру мақсатында «Antikor Volunteers» жобасына жетекшілік етіп келеді.

Әкежан Бақытұлы КЕҢЕСОВ

АЛМАТЫ шексіз мүмкіндіктер мекені!

Жастардың Алматы қаласын болашақ мүмкіндіктер орталығы ретінде таңдауының себептері қандай?

ҚР Ұлттық статистика бюросының мәліметіне сәйкес, Алматы қаласында тұратын жастардың саны 700 мыңнан асып, қала халқының шамамен 32 пайызын құрады. Бұл көрсеткіш Алматының жастар үшін тартымды мегаполиске айналып отырғанын айқын дәлелдейді. Жастардың Алматыға жаппай ұмтылуы кездейсоқ құбылыс емес. Мұның бірнеше жүйелі себептері бар.

Мен өз тәжірибеме сүйене отырып, 4 негізгі факторды атап өткім келеді:

1) Сапалы білім: Социологиялық зерттеулерге сәйкес, 14–35 жастағы жастардың 72,3%-ы Алматыға көшу себебі ретінде білім және мансап мүмкіндіктерін атаған. Еліміздің үздік ЖОО-ларының көбі Алматыда шоғырланған. Қаламызда 35 жоғары оқу орны және 85 колледж жұмыс істейді. Бұл оқу орындарына Қазақстанның түкпір-түкпірінен мыңдаған талапкер білім іздеп келеді. 2024 жылғы дерекке сәйкес 199 мыңнан астам студент ЖОО білім алады, оның ішінде 124 мыңы басқа өңірлерден келген жастар .Әр аймақтан келген жастар Алматыны жаңа мүмкіндіктер қаласы ретінде көреді. Сондықтан да Алматы жастарының көп бөлігін ауылдан, шалғай өңірлерден, басқа қалалардан келген жастар құрайды.Олардың арасында мен де бармын. Мен өзім Жамбыл облысы, Жуалы ауданында оқып, 2015 жылы Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетіне оқуға түстім. Алматы қаласындағы жоғары сапалы білім беру ортасы мен шығармашылық әлеуеті жоғары әлеуметтік-мәдени кеңістік менің тұлғалық қалыптасуыма, кәсіби бағдарымның айқындалуына және шығармашылық қабілеттерімнің дамуына ықпал етті.

2) Шығармашылық және кәсіпкерлік еркіндік: Әлеуметтік, мәдени, инновациялық жобаларға қатысу мүмкіндігі жоғары. Алматы – жай ғана мәдени астана емес, шығармашылық қала статусына сай болып тұр. Ондағы 13,3 мың бизнес субъектісі шығармашылықтың түрлі саласында жұмыс істейді. Студенттік жылдарымнан бастап-ақ мен бірнеше жобаларға қатыстым. Мәселен, қалада ұйымдастырылған қоғамдық бастамаларға, хакатондарға, жастар форумдарына белсене араластым. Мұндай мүмкіндіктер маған өз қабілетімді ашуға, жаңа идеяларды жүзеге асыруға жол ашты. Алматы қаласында шығармашыл жастарды қолдау мақсатында бірқатар маңызды гранттық бағдарламалар жүзеге асырылуда. Соның бірі — «Тәуелсіздік ұрпақтары» гранты, ол мәдениет, медиа, IT және ғылым салаларында жұмыс істейтін 14–35 жас аралығындағы жастардың жобаларын қаржыландыруға бағытталған. Биыл бағдарлама аясында 13 үздік жобаға 1 миллион теңгеден қолдау көрсетілді. Сондай-ақ, Zhas Project бағдарламасы арқылы NEET санатындағы жастарға креативті және әлеуметтік жобаларын жүзеге асыру үшін гранттар бөлінеді. 2024 жылы Алматыда 20 жас грант иегері атанды. Бұл бастамалар жастардың шығармашылық әлеуетін іске асырып қана қоймай, оларды қоғаммен тығыз байланыстыруға мүмкіндік беріп отыр. Атаған жобалар туралы толығырақ мәлімет іздеп, мүмкіндіктерді көре біліңіздер. Қорықпай қатысыңыздар.

3) Азаматтық белсенділік алаңы: Волонтерлік, қоғамдық жобалар мен жастар ұйымдарының кең желісі бар. Алматы қаласында жастардың жан-жақты дамуына мүмкіндік беретін IT кабинеттері, түрлі бағыттағы хабтар, шығармашылық студиялар, бизнес инкубаторлар, медиа және контент орталықтары, заманауи кітапханалар, коворкингтер, кәсіби бағыттағы оқыту алаңдары, өнер және технологияны ұштастыратын шығармашылық кеңістіктер, стартапты қолдайтын акселераторлар, сондай-ақ түрлі салалық шеберханалар мен курстар жұмыс істейді. Қазіргі таңда қаламызда 11 комьюнити орталығын ашылып, жастарға арналған кешенді қолдау қызметтерін ұсынып отыр. 2025 жылдың соңына дейін бұл орталықтардың санын әр ауданда екіден болатындай етіп 16-ға жеткізу жоспарланған. Бұл дегеніміз қалаға білім алу мақсатында келіп жатқан әрбір студенттің, әрбір жастың тек академиялық тұрғыда ғана емес, сонымен қатар тұлғалық, кәсіби және әлеуметтік дамуына жағдай жасалады деген сөз.

Тағы бір маңызды бағыт болып саналатын эко-бағыттағы іс шаралар кешені, Комьюнити орталықтардағы жастардың қызығушылығын оятқан, экологиялық мәдениетті қалыптастыруда маңызды рөл атқарып жүрген эко рейнджерлер қозғалысын атап өтуіміз қажет. Жыл басынан бері Комьюинитиорталықтардың бастамасымен «Таза Қазақстан» экологиялық акциясы аясында 40 мыңнан аса көшеттер отырғызылып, тұрақты түрде сенбіліктер ұйымдастырылыпкеледі.

4) Кретивті индустрия: Қалада контент өндірумен айналысатын жастардың саны жылдан жылға артып келеді. Бұл бағытта әсіресе медиа, анимация, видеоөндіріс, графикалық дизайн, әлеуметтік желілерге арналған контент әзірлеу, сондай-ақ блогинг пен инфлюенсерлік қызметтер кеңінен таралған. Бүгінде Алматыда TikTok, Instagram, YouTube сияқты платформаларға сапалы әрі креативті контент жасайтын жастардың тұтас қауымдастығы қалыптасқан. Атап айтар болсақ жоғарыда атап өткен Комьюинити орталықтарда тик-ток мектептері, IT бағыттағы курстар мен дизайн, мобилография, анимация бағытындағы сабақтар тегін ұсынылуда. Қазіргі таңда Алматы қаласындағы креативті индустрия дамудың өсу кезеңінде тұр.

2 Өзге аймақтардан келген жастардың Алматы қаласындағы әлеуметтік-мәдени ортаға бейімделу процесі қалай жүзеге асады?

Алматы қаласындағы жастардың адаптациясына кедергі келтіретін негізгі мәселелердің бірі : тұрғын үй тапшылығы мен оның қымбаттығы. 2025 жылы Алматыда бір бөлмелі пәтерді жалға алудың орташа бағасы 150–200 мың теңге аралығында. Бұл студенттер мен жаңа келген жастар үшін едәуір ауыр қаржылық жүктеме болып саналады. Оған қоса, жатақханамен қамту деңгейі де жеткіліксіз. 2024 жылғы ресми деректерге сәйкес, Алматыдағы жоғары оқу орындарында білім алатын студенттердің тек 32 мыңы жатақханамен қамтамасыз етілген. Жатақхана тапшылығы 32,7 мың орынға жеткен. Қалған студенттер пәтер жалдауға немесе туыстарын паналауға мәжбүр болады. Бұл жағдай олардың қаржылық тәуелсіздігіне, оқуына және психологиялық жай-күйіне кері әсер етеді.

Екінші маңызды мәселе: әлеуметтік бейімделу және жалғыздық сезімі. Өзге өңірден келген жастар арасында әлеуметтік ортадан оқшаулану, өзін жалғыз сезіну секілді қиындықтар жиі байқалады. Олар жаңа қалада таныс, туыс болмағандықтан, оқу орнынан тыс ортаға бейімделуі қиынға соғады. Әсіресе ауылдық жерлерден келген жастар мегаполис өмірінің қарқыны мен мәдени ерекшеліктеріне үйрене алмай, психологиялық күйзеліске ұшырауы мүмкін. Мұндай жағдайда жастардың әлеуметтенуі мен тұлғалық дамуы тежеліп, оқуға және өмір сүруге деген мотивациясы төмендейді. Осы тұрғыда қаламыздағы комьюнити орталықтарының ұсынатын қызметтерін атап өтуге болады. Психологиялық және құқықтық көмектер бұл орталықтарда тұрақты түрде арнайы мамандармен жүзеге асырылып отырады.

Жастардың тұрғын үй және әлеуметтік бейімделу мәселесін шешу үшін бірнеше нақты қадамдарды жүзеге асыру қажет.

Біріншіден, студенттерге арналған жалдамалы тұрғын үй бағдарламасын іске қосу маңызды. Бұл бастама мемлекеттік-жеке серіктестік негізінде жүзеге асырылып, «Жастарға арналған қолжетімді пәтер» жобасы ретінде қолға алынуы мүмкін. Мысалы, ай сайынғы жалдау құны 20–30 мың теңге аралығында болатын тұрғын үй кешендері салынып, жастарға жалға берілуі тиіс. Әрине осы кезде қаламыздағы жер тапшылығын да атап өтуіміз қажет. Түптеп келгенде бұл мәселелер Алматы агломерациясының даму мәселесіне алып келеді. Осы тұрғыда мегополис жанынан Алатау қаласының салынуы және Қонаев қаласында академиялық кампустың құрылуы агломерация мәселесінде оң өзгерістерге ықпал ететіндігіне сенімдімін.Бұл бағдарлама кеңірек дамыса, ең сәтті шешімдердің бірі болар еді.

Екіншіден, жоғары оқу орындарының жанынан әлеуметтік бейімделу орталықтарын ашу қажет. Бұл орталықтарда жаңа келген студенттер мен жас мамандар үшін менторлық бағдарламалар, бейімделу тренингтері және қаламен таныстыру турлары ұйымдастырылуы керек. Сонымен қатар, психологиялық қолдау көрсететін қызметтер мен кәсіби бағдар беретін клубтар жұмыс істеуі тиіс. Мұндай орталықтар жастардың жаңа ортаға тез бейімделуіне, өзін сенімді сезінуіне көмектеседі.

Үшіншіден, жастарды біліктілігі төмен жұмыс түрлеріне емес, шығармашылық пен интеллектуалдық әлеуетін дамытатын салаларға тарту маңызды. Осы мақсатта шығармашылық және білімге негізделген вакансиялар мен жобаларды ұсынатын арнайы цифрлық платформа қажет. Мұндай жүйе жастарды мәдени, креативті, ғылыми және стартап бағытындағы бастамаларға жұмылдырып, оларды кәсіби және тұлғалық тұрғыда дамытуға ықпал етер еді.

3 Алматы қаласына оқуға келген жас буын адаптациялық үдеріс барысында ең алдымен қандай қиындықтарға тап болады?

Жастар арасында қаржылық сауаттылықтың төмен болуы – адаптациялық кезеңде жиі кездесетін өзекті мәселенің бірі. Бұл, әсіресе, өзге өңірден Алматы қаласына келіп, алғаш рет өз бетінше өмір сүруді бастаған студенттер арасында айқын байқалады. Көп жағдайда жастар қаржыны жоспарлау мен тиімді басқару дағдыларын меңгермегендіктен, ай сайынғы шәкіртақы немесе ата-анадан алатын қаражатты эмоцияға негізделген тұтынуға бағыттайды.

Мысалы, алғашқы уақытта студенттер үшін киім-кешек, смартфон, көңіл көтеру сияқты тауарлар мен қызметтерге басымдық беріліп, күнделікті қажеттілік – тамақ, жолақы, оқу құралдары сынды шығындар екінші орынға ысырылып қалады. Мұндай жағдайлар уақыт өте қаржылық тұрақсыздыққа, қарызға кіруге немесе қаражат жетіспеушілігінен оқу үлгерімінің төмендеуіне алып келуі мүмкін.

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің 2024 жылғы есебінде жастардың 60%-ға жуығы қаржы жоспарлауға байланысты негізгі ұғымдарды білмейтіні көрсетілген. Осыған байланысты, жастардың қаржылық сауатын арттыру мақсатында ЖОО базасында қаржылық сауаттылық курстарын енгізу, тренингтер ұйымдастыру және арнайы мобильді қосымшалар арқылы қаражатты басқаруға үйрету маңызды шешімдердің бірі бола алады.

Ұсыныс:

Қаламыздағы жастардың қаржылық болашағын жақсарту үшін мемлекет, бизнес және білім беру тарапынан бірлескен іс-әрекет қажет. Әсіресе мектеп курстарын, ЖОО да және білім беру мекемелеріндегі сабақтарды және ересек адамдарға арналған оқыту бағдарламаларын қамтитын бағдарламаларды жасақтау керек. Бұған қоса қаржы туралы пайдалы мәліметке қолжетімділікті жастар арасында арттыру үшін инвестицияларды қадағалап, қарызды басқаруға көмектесетін арнайы отандық қосымша ойластыру қажет деп есептеймін.

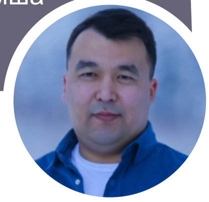

4 Өзіңіз жас ғалым ретінде Алматы қаласындағы жас ғалымдарға көрсетілетін мемлекеттік және институционалдық қолдау тетіктері қандай?

Алматы Қазақстан ғылыми кадрларының 52%-ын шоғырландырады, жас ғалымдар саны 25 000 ғалымның шамамен 30% аспайтын бөлігі бұл жоғары концентрация. Бұл статистика жас ғалымдарға беріліп жатырған қолдаудың жоғары деңгейлде екенін көрсетеді.

Мемлекеттік қолдау тетіктері

1. ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігі тарапынан бөлінетін гранттар
Министрлік жыл сайын жас ғалымдарға арналған ғылыми жобаларды қаржыландыруға арналған арнайы гранттар ұсынады. 2021–2024 жылдары аралығында «Жас ғалым» жобасы аясында 1000-нан астам жас зерттеуші өз жобаларын іске асыру мүмкіндігіне ие болды. Бұл гранттар іргелі және қолданбалы зерттеулерге, сондай-ақ ғылыми зертханаларды жабдықтауға бағытталады.

2. «Жас ғалым» жобасы
Бұл – ғылыми мансаптың алғашқы кезеңіндегі зерттеушілерге арналған арнайы бағдарлама. Жоба аясында 40 жасқа дейінгі ғалымдар өз ғылыми идеясын дамытып, оны іс жүзінде жүзеге асыруға гранттар алады. Мысалы, 2022 жылы 300-ден астам жас ғалым 15–20 млн теңге аралығында қаржыландыру алған.

3. Мемлекеттік грант
степендиясы 2025 жылдың қыркүйегінен бастап жоспарланған көтеру нәтижесінде магистранттарға ай сайынғы мемлекеттік шәкіртақы 107 061 теңгеден 117 098 теңгеге дейін, ал PhD докторанттарға — докторлық студияда білім алатындарға — 240 000 теңгеден 262 500 теңгеге дейін ұлғайтылады.

4. Ғылым, бизнес және өндірісті біріктіретін инновациялық ғылыми қалашық салу жоспары
2025 жылғы ұлттық құрылтай барысында Президент ғылым мен инновацияны дамытудың жаңа бағыты ретінде Алматыдағы «Парк инновациялық технологиялар» және «Алатау» СЭЗ төңірегінде ғылыми-технопарк немесе «наукоград» салу идеясын көтерді.

Институционалдық қолдау тетіктері

1. Al-Farabi KazNU, SDU сияқты оқу орындарындағы ғылыми-зерттеу хабтар
Аталған университеттерде Research and Innovation Center, TechnoPark, Startup Hub, PostDoc Fellowship бағдарламалары бар. Бұл орталықтарда зертханалық база, ғылыми кеңес, менторлық қызметтер және халықаралық ынтымақтастық құралдары ұсынылады.

2. Халықаралық ғылыми ынтымақтастық
Жас ғалымдар үшін «Болашақ» бағдарламасы, DAAD (Германия), Fulbright (АҚШ), Erasmus+ (ЕО) сияқты халықаралық зерттеу және тағылымдамалық бағдарламалар арқылы шетелдік университеттермен ынтымақтасуға мүмкіндік бар. Алматыда орналасқан көптеген ЖОО осы бағдарламалармен тікелей жұмыс істейді.

Ұсыныс:

Қаламызда Жас ғалымдар ұйымдарын ашуға ықпал етуіміз қажет. Мұндай ұйымдар көп болуы тиіс.
Себебі бұл жастарды ғылымға тартуға, ғылымға жаңа келген жас буынды өзіндей қанаттас қатарластарымен қиындықтарды бірге еңсеруге, әріптес, дос табуға, түйткілдердің түйінін тарқататын орта қалыптастыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар жас ғалымдардың құқығын қорғау үшін омбудсмендер тағайындап, жас ғалымдардың мәртебесін көтеру миссиясына мән беру керекпіз. Жетекші жас ғалымдар академияның сараптамалық-талдау қызметіне, ғылымды насихаттауға, форсайттық зерттеулер, ақпараттық жұмыстар жүргізуге ат салысатын дәрежеге жету керекпіз.

Алматы қаласының әкімі ДАРХАН САТЫБАЛДЫның кадрлық тағайындаулары

Алматы қаласы әкімінің орынбасары тағайындалды

Алматы әкімі Дархан Сатыбалдының өкімімен және Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің келісімімен Алматы қаласы әкімінің орынбасары лауазымына Олжас Смағұлов тағайындалды

Алматы қаласы әкімі аппаратының басшысы тағайындалды

Президент Әкімшілігінің келісімімен Алматы қаласының әкімі Дархан Сатыбалдының өкімімен Алматы қаласы әкімі аппаратының басшысы қызметіне Ерлан Исабеков тағайындалды.

Алматы қаласы әкімінің баспасөз хатшысы – баспасөз қызметінің басшысы

Кенжебеков Әлібек Нәкібайұлы 1992 жылы 17 қыркүйекте дүниеге келген. 2014 жылы әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетін «журналистика» мамандығы бойынша тәмамдаған.

Алматы қаласы әкімінің коммуникация және БАҚ-пен жұмыс бойынша кеңесшісі тағайындалды

Алматы қаласы әкімінің коммуникация және БАҚ-пен жұмыс бойынша кеңесшісі болып Ильзат Акчурин тағайындалды.

Алматы қаласының Қалалық жоспарлау және урбанистика басқармасына жаңа басшы тағайындалды

Алматы әкімі Дархан Сатыбалдының өкімімен Қалалық жоспарлау және урбанистика басқармасының басшысы қызметіне Алмас Жанбыршы тағайындалды.

Алматы қаласының қоғамдық денсаулық сақтау басқармасына жаңа басшы тағайындалды

Алматы қаласының әкімі Дархан Сатыбалдының өкімімен 2025 жылы 21 шілдеден бастап қоғамдық денсаулық сақтау басқармасының басшысы қызметіне Марат Орымбасарұлы Пашимов тағайындалды.

Алматы қаласының Қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасының басшысы тағайындалды

Алматы әкімі Дархан Сатыбалдының өкімімен Алматы қаласының Қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасының басшысы лауазымына Батырхан Сүлейменов тағайындалды.

Алматы қаласының Энергетика және сумен қамтамасыз ету басқармасының басшысы тағайындалды

Алматы қаласының әкімі Дархан Сатыбалдының өкімімен Алматы қаласының Энергетика және сумен қамтамасыз ету басқармасының басшысы лауазымына Нұрбақыт Серікбай тағайындалды..

БОГДАН ДЖЕПКА

Горы- это пространство тишины, восстановления и возвращения к себе

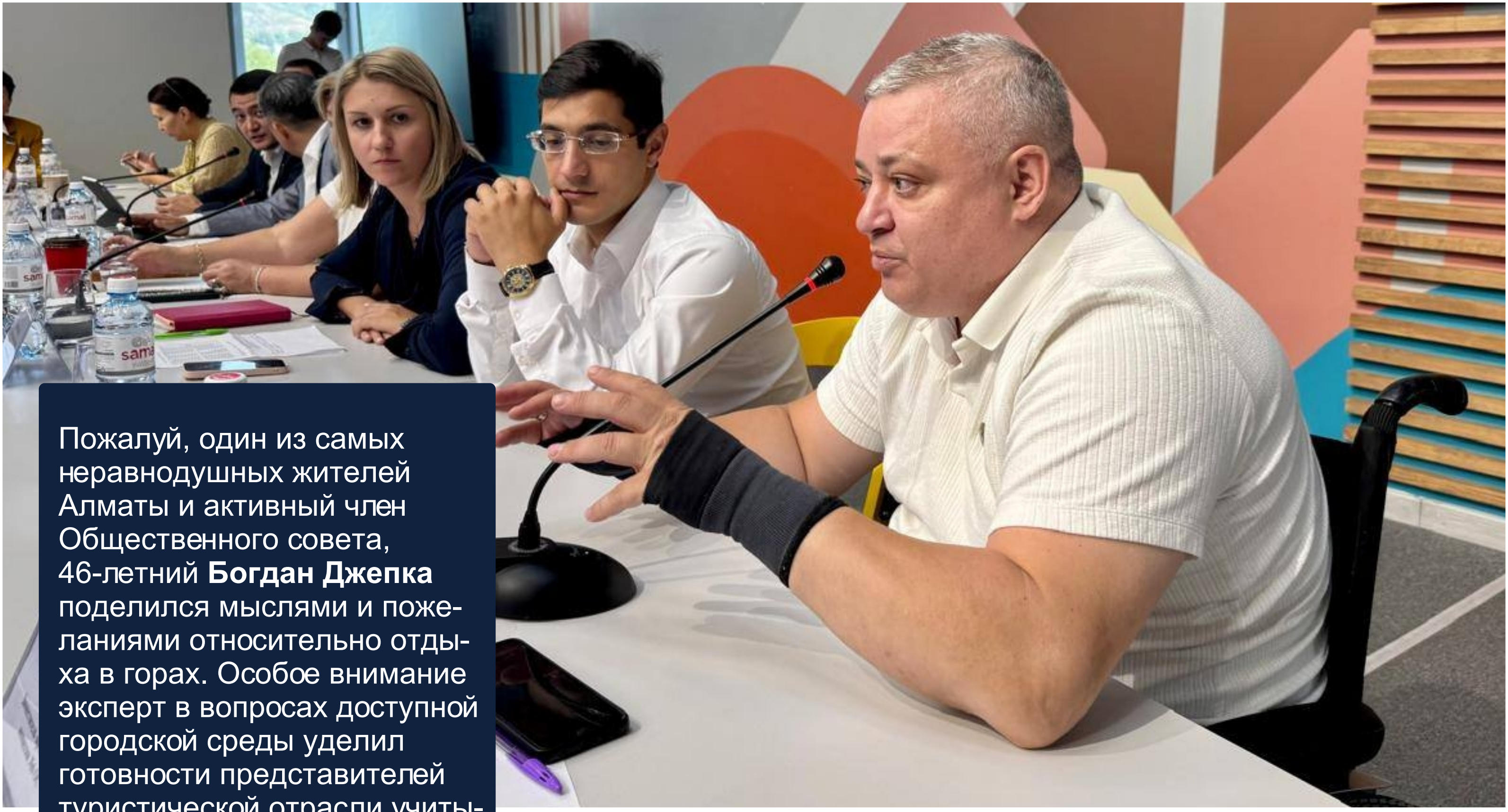

Пожалуй, один из самых неравнодушных жителей Алматы и активный член Общественного совета, 46-летний **Богдан Джепка** поделился мыслями и пожеланиями относительно отдыха в горах. Особое внимание эксперт в вопросах доступной городской среды уделил готовности представителей туристической отрасли учитывать потребности маломобильных граждан.

К примеру, зимой прошлого года Богдан Игоревич проверял доступность Кок-Тобе, где лично воспользовался колесом обозрения.

«Благодаря новой системе подъёма мне помогли заехать в кабинку прямо в коляске», - поделился он тёплыми воспоминаниями.

С туалетами там, как оказалось, тоже порядок. Есть нормальный доступ и в самом кафе, и в ресторанах, которые сейчас открылись. Для людей с инвалидностью предусмотрена бесплатная поездка на фуникулёре, а при наличии соответствующей справки, можно подняться на своей машине и воспользоваться парковкой.

Схожая ситуация и на Медео: обновили подъёмники, современные и удобные кабинки. А вот на Шымбулаке, несмотря на некоторые улучшения, нет ни одной специализированной трассы для лыжников с инвалидностью.

«А ведь у нас есть отличный пример лыжная школа «Пионер» в районе Табагана. Там с детьми работают тренеры, обучают катанию с горы начиная примерно с четырёх лет. Занимаются и с детьми с ДЦП, и с теми, у кого аутизм. Это полноценная реабилитационная практика через движение, через тело. И если в Табагане получилось организовать такое пространство, то на Шымбулаке тем более можно было бы создать похожие трассы», - отметил член Общественного совета.

Говоря о территории Аю Сай, то на тропах - множество ступенек, которые маломобильному туристу самостоятельно, увы, не осилить. По мнению Богдана Игоревича, хотя бы такие ключевые точки, как Чарынский каньон, важно сделать открытыми для всех, включая туристов с инвалидностью.

«Ведь именно туда стремятся попасть многие гости города, в том числе мои знакомые - люди, для которых физическая доступность определяет возможность путешествовать вообще. И они точно такие же туристы, с теми же мечтами, планами и ожиданиями, как и любой другой путешественник» - отметил он.

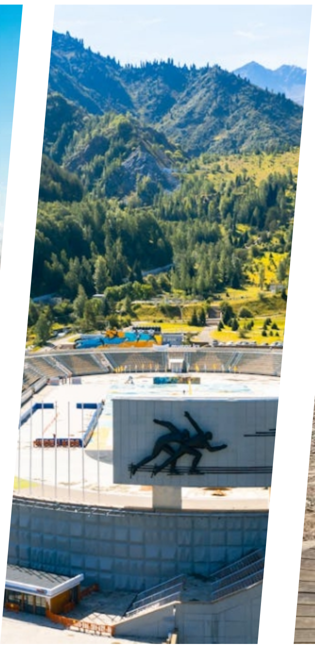

С точки зрения расширения возможностей, горы могли бы стать той самой естественной реабилитационной средой, где человек восстанавливает силы без давления и ограничений. Где можно просто быть, двигаться, дышать, смотреть, чувствовать. Но пока нет ни одного горного эко-отеля, кемпинга или даже домика, где человек с инвалидностью мог бы остановиться.

«Почти все гостиницы, кемпинги, турбазы, которые открываются в Алматинской области, создаются с красивыми концепциями, но без реальных условий для проживания людей с ограниченными возможностями. Отсутствуют доступные номера, нет пандусов, отсутствует простая возможность добраться до санузла без посторонней помощи. Хотя на бумаге при согласовании проектов всегда декларируется, что всё будет адаптировано» - констатировал член Общественного совета.

Говоря о будущем туризма, эксперт Богдан Джепка предлагает брать во внимание не только виды, маршруты и природу, но и то, насколько та же природа может быть открыта для человека, передвигающегося на коляске, слабовидящего, пожилого возраста, которому тоже важно удобство и безопасность. Всё это касается базовой инфраструктуры — продуманных настилов, поручней, доступных смотровых площадок, транспортных решений, адаптированных экскурсионных программ.

Алматы является туристическим хабом Казахстана, стягивающим туристов и путешественников со всей планеты, и на подлете к городу видятся первые два символа Мегаполиса, это горы и телебашня. И сегодня мы бы хотели остановится на втором самом высоком символе после Алматинских гор, это телебашня Көктөбе. С 1983 года телебашня наблюдает за развитием города, является неким маяком Алматы, показывая свою триумфальность с любого района, она является государственным Памятником градостроительства и архитектуры. Телебашня Көктөбе имеет ряд интересных фактов, и сегодня мы поделимся этими интересными сведениями о нашей, как ее называют в народе «Вышке».

- В числе самых высоких 48-ми телебашен мира, наша стоит на 14-й строчке с высотой в 371,5 метра. А в момент ввода в эксплуатацию была 4-й по высоте в мире.

- При разработке строительства была поставлена задача, телебашню должно быть видно из любой точки города, чтобы она стала его новой достопримечательностью.

- Располагаясь на склонах горы Көктөбе, она возвышается на 1000 метров над уровнем моря.

- При своем полном весе целиком в 50 тысяч тонн, телебашня Көктөбе сконструирована так, что может выдерживать землетрясения до 10-ти баллов по шкале Рихтера.

- На возведение Алматинской телебашни, которое началось в 1978 году выделили 600 миллионов рублей.

- Высота бетонного основания здания составляет 60 метров, весит оно 45 тысяч тонн.

- Когда дует сильный ветер, вершина телебашни качается, и те, кто находятся внутри, ощущают эти колебания очень отчетливо.

- Редкое фото строительства телебашни из архива АО «Казтелерадио»

- Телебашня планировалась стать туристическим объектом и даже имеет смотровую площадку и место под ресторан на высоте 176 метров, но при строительстве не учли для этого грузоподъёмность лифтов и не были предусмотрены пути быстрой эвакуации большого количества людей в случае чрезвычайной ситуации.

- Возле телебашни посажен большой яблоневый сад, и это было сделано не для красоты, а с точки зрения инженерного решения, предназначенного для укрепления грунта корнями деревьев.

- Воздушные акробаты Марко Вальтеншпиль, Марко Фюрст и Даниэль Дэ Ла Бланка пролетели над городом на вингсьютах, обогнув Алматинскую телевизионную башню.

- На северо-западной стене технического здания башни, в честь запуска космического корабля «Союз Т-12», установлена одна из самых масштабных мозаик в городе, длиной 20 метров и высотой 8.

«BATYR TRIBUTE»

Өткен демалыс күндері Алматы қаласы бойынша «Ассамблея жастары» РҚБ өкілдері Медеу ауданы Комьюнити-орталығының жастарының қатысуымен Батырхан Шүкеновке арналған «BATYR TRIBUTE» атты шығармашылық кеш өткізді. Іс-шара Қазақстан халқы Ассамблеясы мен Алматы қаласының Жастар саясаты басқармасының қолдауымен өтті.

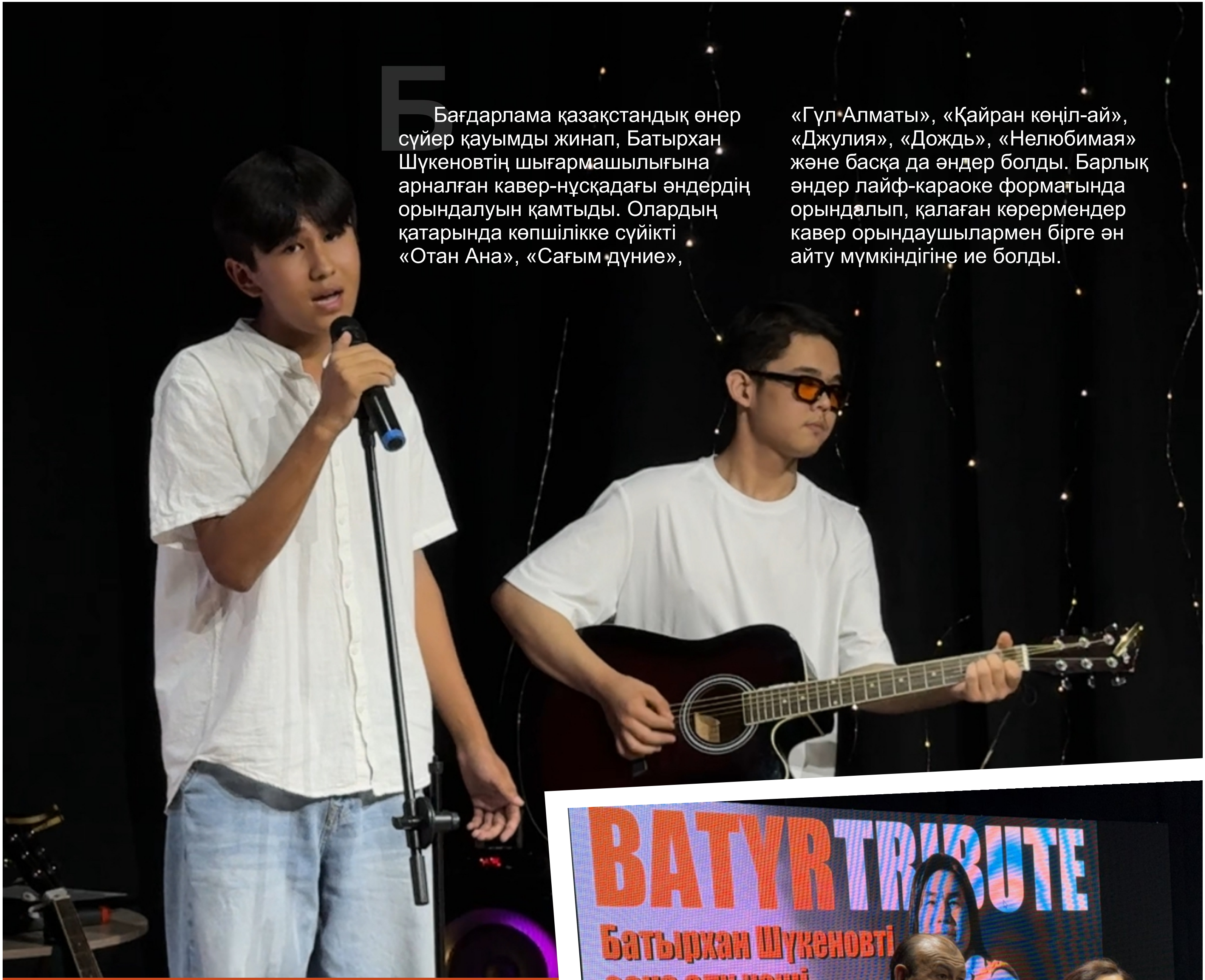

Бағдарлама қазақстандық өнер сүйер қауымды жинап, Батырхан Шүкеновтің шығармашылығына арналған кавер-нұсқадағы әндердің орындалуын қамтыды. Олардың қатарында көпшілікке сүйікті «Отан Ана», «Сағым дүние», «Гүл Алматы», «Қайран көңіл-ай», «Джулия», «Дождь», «Нелюбимая» және басқа да әндер болды. Барлық әндер лайф-караоке форматында орындалып, қалаған көрермендер кавер орындаушылармен бірге ән айту мүмкіндігіне ие болды.

Іс-шараны Алматы қалалық Қоғамдық кеңесінің және ҚХА мүшелері Рустам Кайрыев, Совет Сеитов, Бағдат Анарбаева ашып, Батырхан Шүкеновтің отандық эстраданың дамуына қосқан зор үлесін атап өтті. Сонымен қатар, бағдарлама аясында «Естеліктер орындығы» атты бөлім болды. Бұл секцияда танымал қазақстандық AllДавай бойзбендінің солисі Шокан Маратұлы Батырхан Шүкеновпен болған жеке таныстығы мен бір сахнада өнер көрсеткен жылы естеліктерімен бөлісті.

Сондай-ақ, Батырға арналған арнайы өлеңді «Ассамблея жастары» ұйымының мүшесі Мария Септ арнады. Ал жас әрі талантты суретші Дильшат Арипов аңызға айналған Батырхан Шүкеновтің бейнесін бейнелеген суретін тарту етті.

Кеште еске алар көңіл-күй сыйлаған кавер орындаушылар – Анна Торосян, Мадина Асхат, Айнат Нұрмағанбетов, Амина Иген, Абдубай Азель, Даузов Хамит, Мақсат Аманжан болды. Кеш жүргізушісі – «Еуразия» Бірінші арнасының award-жүргізу-шісі Амината Уэдраого, ол кеш бойы көрермендерге көтеріңкі көңіл-күй сыйлады.

Кеш соңында Алматы қаласы бойынша «Ассамблея жастары» РҚБ өкілдігінің төрайымы Асем Сатылганова Батырхан Шүкеновке арналған шығармашылық кешті ұйымдастырған барлық жандарға, орындаушылар мен көрермендерге алғыс білдірді. Іс-шараға қатысушылар кештен жылы әсер алып, жақсы пікірлер білдірді.

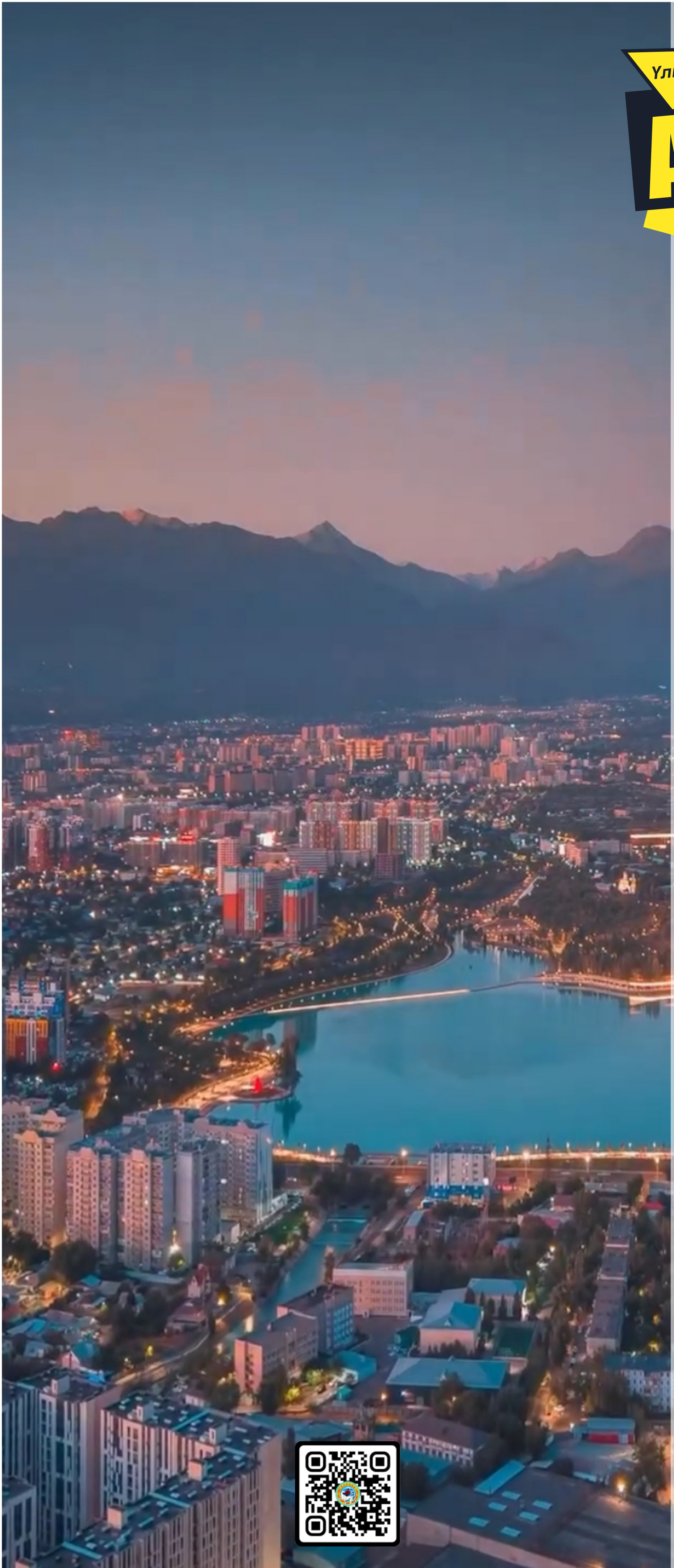

Үлкен қаладағы өмір

АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ ҚОҒАМДЫҚ КЕҢЕСІНІҢ ОНЛАЙН ДАЙДЖЕСТ

ALMATY LIFE

ALMATY LIFE

Алматы қаласы Қоғамдық кеңесінің онлайн дайджест

Онлайн дайджест Общественного совета г. Алматы

Шығу жиілігі: айына екі рет
Шығарылым көлемі: шектеусіз
Тарату тәсілі: онлайн таралым
Форматы: электронды

Периодичность выхода: два раза в месяц
Объём выпуска: неограниченный
Способ распространения: онлайн рассылка
Формат: электронный

Ынтымақтастық пен ұсыныстар бойынша байланыс телефондары

Телефон для сотрудничества и предложений

+7 701 7729244 +7 775 6333369

Шығарылымды дайындағандар

Над выпуском работали

Махамбет ХАСЕНОВ
Алматы қ. Қоғамдық кеңесінің төрағасы

Марлен РЫСБЕКОВ
Алматы қ. Қоғамдық кеңесінің мүшесі

Рустам КАЙРЫЕВ
Алматы қ. Қоғамдық кеңесінің мүшесі

Алия АБДИ
Журналист

Жоба бастамашысы:
Қоғамдық даму, мәдениет, спорт, дін және жастар істері жөніндегі №5 комиссия.

Инициатор проекта:
Комиссия №5 по общественному развитию, культуре, спорту, религии и молодежи.

Идея авторы \ Автор идеи:
Рустам Кайрыев

almatykenes.kz almaty.kenes almatykenes

Алматы қаласы Қоғамдық кеңесінің онлайн дайджест

Онлайн дайджест Общественного совета г. Алматы

almatykenes.kz almaty.kenes almatykenes